

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 372. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064368736/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

igennem det meste af det, som tidligere er blevet skrevet om forfatteren og forfatterskabet, klinger artiklens skildring af Harald Kidde ud – her ti år efter hans død.

Chr. Rimestads mindeartikel indledes med en betragtning af Harald Kiddes voksende indflydelse i dansk åndsliv. Ungdommen »dyrker ham passioneret«, og af Valdemar Vedel har han hørt, at de unge studerende »energisk bryder deres Hoveder med at klare de talrige meget dunkle Steder i det vanskeligste af hans Arbejder, Romanen *Jærnet*.«

Imidlertid synes det også, som om interessen for Kidde og dyrkelsen af ham netop hermed nåede et foreløbigt højdepunkt. De kommende ti år afløstes beundringen af ligegyldighed eller nedvurdering. Harald Nielsen medtog Kidde i det litterære rædselskabinet, han stillede til skue i *Litterære Mirakler* (1933). Og teologerne, der hidtil havde haft travlt med at søge den ikke-troende forfatter i sig, blev nu hårdkogte barthianere og Tidhvervs-folk og fik travlt med at spytte ham ud igen.

Hvor Harald Kidde omtales velvilligt eller tages op i et større arbejde, skyldes det oftest en gammel beundrer. Dette gælder således *Harald Kidde og hans Digtning* (1934) af ungdomsvennen Niels Jeppesen. Bogen meddeler meget interessant biografisk stof, men har ikke stort at fortælle om *Jærnet*: »Der er mere Profeti end Poesi i Bogen, der blev en Torso, men den er større anlagt end Kiddes andre Værker.« Som noget nyt i forfatterskabet fremhæves, at »Steffan vælger Lykken og Livet, Arbejdet og Ansvarret.«

I de spredte skrivelser om forfatterskabet i kronikker, artikler og litterære oversigtsværker benævnes *Jærnet* hyppigt som noget ganske overordentligt – men til tider fremgår det også, at skribenten selv har holdt sig respektfuldt på afstand af fenomenet. I *Kapitler af dansk digtning fra Herman Bang til Kaj Munk* (1951) vil Erik Dablerup-Petersen således vide, at »Bogen var tænkt som første bind af en række, hvor næste værk skulle have heddet »Solvet«!

Hvor forfatterskabet behandles med større indsigt, gælder respekten næsten udelukkende *Helten*. I *Litterært Selskab* (1956) fremhæver Jacob Paludan således *Helten* på bekostning af *Jærnet*. Mens Kidde »i »Helten« demonstrerede, at han kunne skrive naturligt, vendte han ... i sit sidste Værk, »Jærnet«, tilbage til en forceret Impressionisme: